

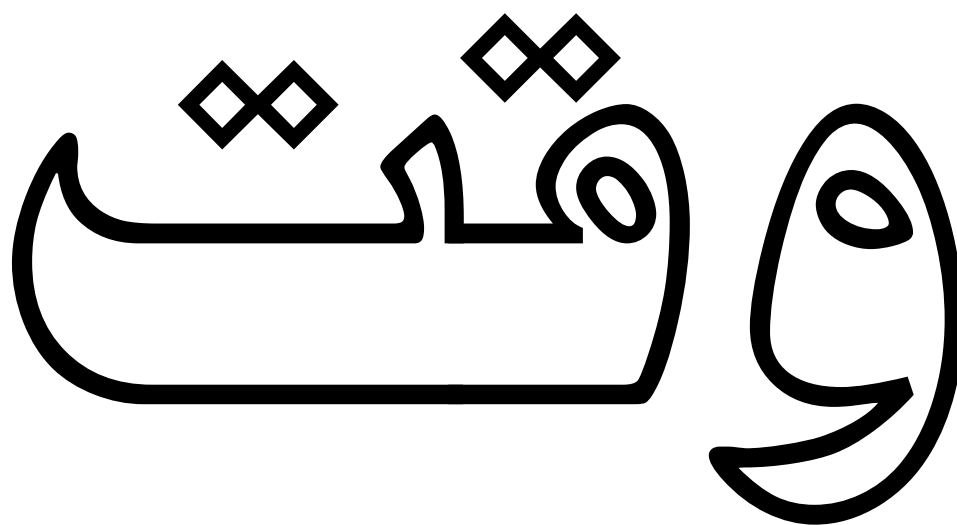

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۸۷۰

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۸۷۰، «وقت» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «وقت» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «وقت» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۸۷۰
ریشه	وقت
تعداد تکرار	۱۳
تعداد مشتقات	۱۱
تعداد ریشه مرتبط	۹۱

فهرست مشتقات

۱۱. مِیقَاتِ (۱)	۸. مِیقَاتًا (۱)	۶. مَوَاقِیْتُ (۱)	۳. لِمِیقَاتِ (۱)	۱. أَقْتَتُ (۱)
	۹. مِیقَاتُ (۱)		۴. لِمِیقَاتِنَا (۲)	
	۱۰. مِیقَاتُهُمْ (۱)	۷. مَوْقُوتًا (۱)	۵. لَوْقَتِهَا (۱)	۲. الْوَقِیْتُ (۲)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۷۷. کون (۳)	۵۸. ظهر (۱)	۳۹. رسل (۱)	۲۰. ثلث (۱)	۱. اقی (۳)
۷۸. لعل (۱)	۵۹. عشر (۱)	۴۰. رسو (۱)	۲۱. جبل (۲)	۲. اخذ (۱)
۷۹. لیس (۱)	۶۰. علم (۷)	۴۱. رئی (۳)	۲۲. جعل (۱)	۳. اخو (۱)
۸۰. لیل (۲)	۶۱. غفر (۲)	۴۲. سیح (۱)	۲۳. جلو (۲)	۴. ارض (۱)
۸۱. موسی (۵)	۶۲. فتن (۱)	۴۳. سبع (۱)	۲۴. جمع (۳)	۵. الله (۳)
۸۲. نظر (۲)	۶۳. فسد (۱)	۴۴. سبل (۱)	۲۵. جنب (۱)	۶. اله (۳)
۸۳. هارون (۱)	۶۴. فصل (۲)	۴۵. سحر (۱)	۲۶. جیء (۱)	۷. امن (۲)
۸۴. هدی (۱)	۶۵. فعل (۱)	۴۶. سفه (۱)	۲۷. حجج (۱)	۸. انس (۲)
۸۵. هلک (۲)	۶۶. فلح (۱)	۴۷. سمو (۱)	۲۸. حفو (۱)	۹. انن (۵)
۸۶. هلل (۱)	۶۷. فوق (۱)	۴۸. سوع (۱)	۲۹. خور (۱)	۱۰. اول (۱)
۸۷. وعد (۱)	۶۸. قبل (۱)	۴۹. سوف (۱)	۳۰. خلف (۱)	۱۱. ابي (۱)
۸۸. وقی (۲)	۶۹. قرر (۱)	۵۰. سئل (۳)	۳۱. خیر (۲)	۱۲. برر (۲)
۸۹. وله (۳)	۷۰. قضی (۱)	۵۱. شیء (۳)	۳۲. دکک (۱)	۱۳. بغت (۱)
۹۰. ولی (۱)	۷۱. قعد (۱)	۵۲. صعق (۱)	۳۳. ذکر (۱)	۱۴. بوب (۱)
۹۱. یوم (۶)	۷۲. قول (۸)	۵۳. صلح (۱)	۳۴. ربب (۶)	۱۵. بیت (۲)
	۷۳. قوم (۴)	۵۴. صلو (۳)	۳۵. ربع (۱)	۱۶. تبع (۱)
	۷۴. کتب (۱)	۵۵. ضلل (۱)	۳۶. رجف (۱)	۱۷. تمم (۲)
	۷۵. کثر (۱)	۵۶. طمن (۱)	۳۷. رجل (۱)	۱۸. توب (۱)
	۷۶. کلم (۱)	۵۷. طمنن (۱)	۳۸. رحم (۱)	۱۹. ثقل (۱)

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۱۸۹} یَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِةِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتٌ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَأَثَرُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
۲. {النساء - ۱۰} فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْفُوتًا
۳. {الأعراف - ۱۴} وَوَعَدْنَا مُوسَىٰ ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْتَاهَا بَعْشَرَ فَنَمَّ مِيقَاتٍ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ
۴. {الأعراف - ۱۴} وَلَمَّا جَاءَ مُوسَىٰ لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنظُرَ إِلَيْكَ قَالَ لَنْ نَرَاكَ فَإِنِ انظُرَ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي فَلَمَّا تَخَلَّىٰ رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ
۵. {الأعراف - ۱۵} وَاخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِمِيقَاتِنَا فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلِ وَإِيَّايَ أَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنِّي إِنْ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَاءُ وَتَهْدِي مَنْ تَشَاءُ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ
۶. {الأعراف - ۱۸} يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
۷. {الحجر - ۳۸} إِلَىٰ يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ
۸. {الشعراء - ۳۸} فَجَمِيعَ السَّحَرَةِ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومِ
۹. {ص - ۸۱} إِلَىٰ يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ
۱۰. {الدخان - ۴۰} إِنَّ يَوْمَ الْفُضْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ
۱۱. {الواقعة - ۵۰} لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومِ
۱۲. {المرسلات - ۱۱} وَإِذَا الرُّسُلُ أُقْتَتَتْ
۱۳. {النبأ - ۱۷} إِنَّ يَوْمَ الْفُضْلِ كَانَ مِيقَاتًا